

درس دهم جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی

جامعه‌ای که هرگونه ستیزه و نزاع ناشی از نژاد، طبقه، ملیت، جغرافیا و ... را از بین می‌برد و همه بشریت را بر مدار آرمانی، حقیقی و اصیل جمع می‌کند. (همانا این است امت شما، یک امت واحد و منم پروردگار شما ... "آیه ۵۲ سوره مومنون")

جوامع از نظر قرآن کریم

جامعه‌ای که بر گروه‌ها و دسته‌های پراکنده و متخاصم تجزیه می‌شود، امکانات گروهی آن پراکنده می‌شود و ظرفیت‌ها و نیروهای آن نابود می‌گردد. (همانا فرعون روی زمین برتری جویی کرد و اهالی‌اش را گروه‌گروه گردانید، گروهی را به ضعف و ناتوانی کشاند و ... "آیه ۴ سوره قصص")

www.my-dars.ir

اگوست کنت (جامعه‌شناس فرانسوی):

۱) در گذشته فاتحان با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزودند/ با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آمد.

۲) بعد از انقلاب صنعتی (قرن ۱۸) جنگ از قاموس بشری رخت می‌بندد/ جنگ در جامعه و فرهنگ غرب امری ذاتی نیست بلکه امری عارضی و تحمیلی است. (وقوع دو جنگ جهانی در قرن ۲۰ خطا بودن نظریه اگوست کنت را نشان می‌دهد).

جنگ‌های جهانی			
محدود به مرز کشورها	برای نخستین بار از صلاح شیمیایی استفاده کردند	۱۹۱۸ - ۱۹۱۴	جنگ جهانی اول
به مرز کشورها محدود نشد/ به درون شهرها کشیده شد و غیر نظامیان و زنان و کودکان را بیش از پیش درگیر ساخت.	برای اولین بار از بمب اتم استفاده شد.	۱۹۴۵ - ۱۹۳۹	جنگ جهانی دوم

مهمترین عامل وقوع دو جنگ جهانی: رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری.

جنگ‌های جهانی با درگیری کشورهای اروپایی آغاز شد/ هیچ یک منشاء دینی نداشت و ظاهر مذهبی نیز به خود نگرفت/ این دو جنگ ریشه در فرهنگ غرب داشت (رد نظریه اگوست کنت). طرف‌های درگیر در قالب اندیشه‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی، سوسیالیستی رفتار خود را توجیه می‌کردند.

بعد از جنگ دوم نیز صلحی پایدار برقرار نگردید و جنگ بر متفقین سایه انداخت.

🌐 بلوک شرق و غرب هر یک بخشی از جهان را زیر نفوذ خود قرار دادند/ تا فروپاشی اتحاد جماهیر

شوروی جنگ سرد بین این دو بلوک و جنگ گرم بین مناطق پیرامونی ادامه یافت.

جنگ سرد به اقتصاد کشورهای صنعتی یعنی اقتصاد وابسته به تسلیحات رونق بخشید.

عملیات نظامی دولت های غربی را مقابل کشورهای غیر غربی توجیه می کرد.
 از آخرین درگیری ها در جهان معاصر با عنوان جنگ تمدن ها یاد می کرد.
 منشاء اصلی درگیری ها عامل فرهنگی است.
 فرهنگ اسلام بزرگترین تهدید برای غرب است.

هانتینگتون

کشورهای شمال و جنوب : به دلیل اینکه بیشتر کشورهای صنعتی و ثروتمند در نیمکره شمالی و اغلب کشور های فقیر در نیمکره جنوبی قرار دارند ← از تقابل کشورهای غنی و فقیر به تقابل شمال و جنوب یاد می شود.

برخی اندیشمندان معتقدند چالش اصلی بین بلوک شرق و غرب نیست بین کشورهای فقیر و غنی است.

اصطلاحات سیاسی دیگر برای اشاره به چالش شمال و جنوب		
کشورهای بلوک غرب (سرمایه داران)	اول	جهان
کشورهایی که در کانون بلوک شرق قرار دارند	دوم	
کشورهایی که خارج از بلوک شرق و غرب قرار دارند	سوم	
کشورهای صنعتی و ثروتمند (الگوی کشورهای دیگر)	توسعه یافته	کشورهای
عقب مانده و توسعه نیافته نیز به آنها می گویند	در حال توسعه	
نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی	مرکزی	کشورهای
به سبب نوع عملکرد کشورهای مرکزی در موقعیت ضعف و فقر قرار می گیرند	پیرامونی	
این اصطلاح را کسانی استفاده می کنند که چالش و نزاع را به ابعاد اقتصادی محدود نمی کنند و به ابعاد فرهنگی نیز توجه دارند.	استعمارگر	کشورهای
	استعمارزده	

کشورهای غربی چالش های درونی خود را از طریق استثمار کشورهای غیر غربی حل می کنند.